



**Republika Srbija**  
**VRHOVNI KASACIONI SUD**  
**Kzz 17/11**  
**06.04.2011. godina**  
**Beograd**

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Bate Cvetkovića, predsednika veća, Nevenke Važić, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev i Veska Krstajića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Milom Ristić, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog M.G. i dr., zbog krivičnog dela obljava i protivprirodni blud sa licem koje nije navršilo 14 godina iz člana 106. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz 643/10 od 08.03.2011. godine, podignutom protiv pravnosnažnih presuda Opštinskog suda u Subotici K. 711/08 od 12.01.2009. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 1181/10 od 24.05.2010. godine, u sednici veća održanoj u smislu člana 422. stav 3. Zakonika o krivičnom postupku, u prisustvu zamenika Republičkog javnog tužioca Gorana Ilića, dana 06.04.2011. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz 643/10 od 08.03.2011. godine, podignut protiv pravnosnažnih presuda Opštinskog suda u Subotici K. 711/08 od 12.01.2009. godine i Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 1181/10 od 24.05.2010. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Subotici K. 711/08 od 12.01.2009. godine okr. M.G. oglašen je krivim zbog krivičnog dela obljava ili protivprirodni blud sa licem koje nije navršilo 14 godina iz člana 106. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 meseci, a okr. N.D. zbog krivičnog dela bludne radnje iz člana 108. u vezi člana 107. stav 2. Krivičnog zakona Republike Srbije i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od pet meseci.

Na osnovu člana 193. i 196. ZKP obavezani su okrivljeni M.G. i N.D. da na ime paušala plate iznos od po 7.000,00 dinara i na ime troškova krivičnog postupka okr. M.G. iznos od 54.883,65 dinara, a okr. N.D. iznos od 65.527,33 dinara, a sve u roku od 90 dana po pravnosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Na osnovu člana 154. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnog dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica troškovi zastupanja punomoćnika mal. oštećene S.D, punomoćnika adv. M.K. iz S. u iznosu od 51.000,00 dinara padaju na teret budžetskih sredstava suda. Na osnovu člana 206. ZKP oštećena S.D. za imovinsko-pravni zahtev upućena je na parnicu.

Presudom Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 1181/10 od 24.05.2010. godine, povodom žalbe branioca okrivljenog N.D, P.V, advokata iz S, a po službenoj dužnosti, presuda Opštinskog suda u Subotici K. 711/08 od 12.01.2009. godine preinačena je u odnosu na okrivljenog N.D. tako što je na osnovu člana 354. stav 1. tačka 3. u vezi člana 369. stav 1. tačka 2. ZKP odbijena optužba da je izvršio krivično delo bludne radnje iz člana 108. u vezi člana 107. stav 2. KZ RS, a žalba branioca okrivljenog G.M, B.I. advokata iz S, odbijena je kao neosnovana, pa je pobijana presuda u odnosu na okrivljenog M.G. u celosti potvrđena.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz 643/10 od 08.03.2011. godine zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 98. stav 1. tačka 1. u vezi člana 337. stav 3. u vezi člana 368. stav 1. tačka 10. Zakonika o krivičnom postupku, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud utvrdi da je zahtev za zaštitu zakonitosti osnovan i da je prvostepenom i drugostepenom presudom povređen zakon na štetu osuđenog M.G, a zatim da Vrhovni kasacioni sud donese presudu kojom se navedene presude ukidaju i predmet uputi na ponovno odlučivanje stvarno i mesno nadležnom prvostepenom sudu.

Vrhovni kasacioni sud je održao sednicu veća u smislu člana 422. stav 3. Zakonika o krivičnom postupku, u prisustvu zamenika Republičkog javnog tužioca G.I, na kojoj je razmotrio spise predmeta sa presudama protiv kojih je zahtev podignut i po oceni navoda u zahtevu našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je neosnovan.

U zahtevu se navodi da je svedok E.D. supruga okrivljenog N.D. i da je zbog toga imala status privilegovanog svedoka (član 98. stav 1. tačka 1. ZKP) u krivičnom postupku koji se vodio protiv njenog supruga okr. N.D. i okr. M.G, da je na glavnom pretresu održanom 12.01.2009. godine doneto rešenje da se pročita iskaz svedoka E.D. na zapisniku pred istražnim sudijom od 24.02.2004. godine i sa glavnog pretresa od 25.04.2005. godine, a da nije bila pozvana na taj glavni pretres, te odlukom da se pročita zapisnik i samim čitanjem zapisnika u takvoj procesnoj situaciji, sud je povredio odredbu člana 337. stav 3. ZKP, tako da se presuda i u odnosu na okrivljenog M.G. zasniva na dokazu na kome se po odredbama ovog zakonika ne može zasnivati zbog čega je po stavu tužioca učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10. ZKP koju ni žalbeni sud nije otklonio.

Međutim, po oceni Vrhovnog kasacionog suda, izneti navodi iz zahteva nisu osnovani.

Iz spisa predmeta proizilazi da je svedok E.D. saslušana na zapisniku Ki. 604/03 od 24.02.2004. godine pred istražnim sudijom i na glavnom pretresu pred Opštinskim sudom u Subotici dana 25.04.2005. godine, da je upozorena u smislu člana 98. ZKP da ne mora svedočiti u postupku protiv svog supruga N.D, ali je ista dala svoj iskaz.

Prema odredbi člana 98. stav 1. tačka 1. ZKP oslobođen je od dužnosti svedočenja, između ostalih lica, bračni drug okrivljenog, a u stavu 4. istog člana predviđeno je da lice koje ima osnova da uskrati svedočenje prema jednom od okrivljenih, oslobođeno je od dužnosti svedočenja i prema ostalim okrivljenima, ako se njegov iskaz prema prirodi stvari ne može ograničiti samo na ostale okrivljene.

Odredbom člana 337. stav 3. ZKP propisano je da se zapisnici o ranijem ispitivanju lica koja su oslobođena od dužnosti svedočenja – član 98. stav 1. ZKP, ne smeju pročitati, ako ta lica nisu pozvana na glavni pretres ili su na glavnom pretresu pre prvog ispitivanja izjavila da neće da svedoče.

Tačni su navodi zahteva da je svedok E.D. imala status privilegovanog svedoka (član 98. stav 1. ZKP), jer je okrivljeni N.D. njen suprug, ali je propisno upozorena svedočila kako u odnosu na okrivljenog N.D. (supruga), tako i u odnosu na okrivljenog M.G. Njen iskaz je uz saglasnost stranaka pročitao na glavnom pretresu održanom dana 12.01.2009. godine, na koji glavni pretres nije bila pozvana.

U konkretnom slučaju okr. D. se već u zahtevu za sprovođenje istrage Opštinskog javnog tužioca u Subotici Kt 887/03 od 18.09.2003. godine, a zatim istovetno i u optužnici od 04.05.2004. godine, na teret stavlja izvršenje jednog, a okr. G. potpuno drugog krivičnog dela. Iz spisa predmeta nesumnjivo proizilazi da svedok E.D. iskazuje, u odnosu na okr. D. da je ponašanje njenog supruga prema mal. oštećenju bilo uobičajeno u njihovoj porodici (te da tako nije učinio nikakvo krivično delo), a u odnosu na okr. G. vezano za njegove radnje izvršenja, da je znao da mal.oštećena nema 14 godina.

Dakle, Vrhovni kasacioni sud nalazi da u odnosu na okrivljenog M.G. ovaj svedok nema privilegije iz člana 98. ZKP, to jest nije oslobođena dužnosti svedočenja iz razloga što sa ovim okrivljenim nije u srodstvu, ni u kakvom drugom odnosu propisanom u stavu 1. člana 98. ZKP.

Iako je svedok E.D. lice koje je moglo da uskrati svedočenje prema jednom od okrivljenih, a kojim pravom se nije koristila, u ovom krivičnom postupku nije oslobođena dužnosti svedočenja u odnosu na okrivljenog M.G, na koji zaključak, pored navedenih razloga upućuje i napred izneta "priroda stvari", to jest da on odgovara za posebno krivično delo, pa se nezavisno od činjenice što je iznela iskaz o kome je sačinjen jedinstven zapisnik (kod

istražnog sudije a zatim i na glavnom pretresu), njen iskaz nesumnjivo može ograničiti samo na okrivljenog G. i krivično delo koje mu je stavljeno na teret, te se tako može i pročitati uz saglasnost stranaka, kako je u konkretnom slučaju postupio prvostepeni sud.

Vrhovni kasacioni sud je takođe imao u vidu da je u drugostepenom postupku sud preinačio prvostepenu presudu i odbio optužbu protiv okrivljenog D, čime je učinjena bitna povreda postupka u odnosu na tog okrivljenog postala bez značaja, jer osuđujuća prvostepena presuda više ne egzistira, a E.D. nema svojstvo svedoka u smislu člana 98. stav 1. tačka 1. ZKP u vreme odlučivanja drugostepenog suda po izjavljenim žalbama, u odnosu na okrivljenog G.

Stoga, po nalaženju ovog suda u odnosu na okr. M.G. prvostepeni sud na glavnom pretresu održanom 12.01.2009. godine kada je uz saglasnost stranaka pročitao iskaz svedoka E.D. (koja nije pozvana na glavni pretres) nije povredio odredbu člana 337. stav 3. ZKP, niti je presudu zasnovao na dokazu na kome se presuda ne može zasnivati (iskazu svedoka E.D.), odnosno nije učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10. ZKP, kako se to neosnovano ističe u podnetom zahtevu.

Sa iznetih razloga, nalazeći da pobijanim presudama nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka na koju se ukazuje u zahtevu za zaštitu zakonitosti, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 30. stav 1. i člana 32. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik RS“ broj 116/08 od 22.12.2008. godine) i odredbe člana 424. ZKP, odlučio kao u izreci presude.

Zapisničar-savetnik

Predsednik veća

Mila Ristić,s.r.

sudija

Bata Cvetković,s.r.